

Rien Kaashoek

Afdeling Wiskunde
Vrije Universiteit
m.a.kaashoek@vu.nl

Evenement Lezingenmiddag 'L.E.J. Brouwer – Haarlems wiskundig wonderkind'

Brouwer, een wiskundige van wereldformaat, belicht van diverse kanten

Onder de intrigerende titel 'L.E.J. Brouwer – Haarlems wiskundig wonderkind' vond op vrijdagmiddag 2 september in het mooie Hodshon Huis van de Koninklijke Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen (KHMW) in Haarlem een lezingenmiddag plaats. Dit symposium was georganiseerd door het Koninklijk Wiskundig Genootschap (KWG) in samenwerking met de KHMW, ter gelegenheid van het feit dat L.E.J. Brouwer vijftig jaar geleden overleed na een verkeersongeval. Rien Kaashoek, lid van het organisatiecomité, blikt terug. Meteen na dit verslag vindt u de teksten van de lezingen van de drie hoofdsprekers.

Brouwer bracht zijn middelbare schooltijd van 1892 tot 1897 door in Haarlem, eerst op de hbs (hij slaagde, 14 jaar oud, voor het hbs-examen in 1895). Ruim een jaar eerder, in januari 1894, was hij toegelaten tot het Stedelijk Gymnasium en deed dat eindexamen in 1897. Hij ontving twee getuigschriften die hem bekwaam verklaarden tot een universitaire studie in welke faculteit dan ook. Dat Haarlemse wonderkind, die wij nu kennen als een van de grootste wiskundigen die Nederland heeft voortgebracht, was het onderwerp van de lezingenmiddag.

Het programma was in tal van opzichten interessant voor een breed publiek. De circa 140 deelnemers, waaronder veel genodigden, kwamen uit de kring van de KHMW en het KWG of waren vrienden of kennissen van de sprekers of de organisatoren. Bijzonder was dat ook leerlingen van het Stedelijk Gymnasium in Haarlem en van het Maimonides College in Amsterdam onder de aanwezigen waren. De bijeenkomst werd geopend door prof.dr. Louise Gunning-Schepers, de voorzitter van de KHMW. Prof.dr. Erik van den Ban, de voorzitter van het KWG, was de dagvoorzitter.

De hoogleraren Jaap Korevaar, Dirk van Dalen en Alexander Rinnooy Kan waren de hoofdsprekers. Korevaar vertelde over zijn persoonlijke herinneringen aan L.E.J. Brouwer, in Nederland en de Verenigde Staten.

Van Dalen, Brouwer-biograaf bij uitstek, sprak over Brouwer als persoon en wetenschapper. Hij had twee maal zoveel tijd als de andere sprekers, maar zonder moeite had hij nog een uurtje extra gevuld. Sporen van Brouwer in de hedendaagse wetenschap was het onderwerp van Rinnooy Kan, oud-voorzitter van de KHMW. Hij vertelde ook hoe hij als wiskundestudent in Leiden voor het eerst over Brouwer hoorde tijdens het topologiecollege van professor Van Est.

Er was nog een ander bijzonder moment aan het einde van het programma, ook be-

Dirk van Dalen

Jaap Korevaar

langrijk voor de stad Haarlem: de officiële overdracht van het archief van Brouwer door professor Dirk van Dalen aan het Noord-Hollands Archief te Haarlem. Tussen haakjes, in dat archief zijn de meeste persoonlijke archieven van het Koninklijk Wiskundig Genootschap ondergebracht.

De deelnemers genoten van de gastvrije inloop aan het begin met koffie en thee en van de royale receptie aan het eind van de middag. Voor veel van de aanwezige wiskundigen had de receptie in de mooie zalen van het Hodshon Huis het karakter van een reünie. En dan was er ook nog een mooie leestafel.

Na afloop ontvingen alle deelnemers een mooi tasje met de beeltenis van Brou-

wer en met als inhoud een dankbrief van de voorzitter van het Koninklijk Wiskundig Genootschap, de tekst van de lezing van professor Van Dalen, een paar folders van het KWG, en verder ook nog een prachtig boekje, *Verhalen rond een foto. Lorentz' gouden doctoraat: een hulding zonder weerga*, een uitgave van de KHMW, geschreven door Frits Berends (emeritus hoogleraar theoretische natuurkunde Leiden).

Ik heb de organisatie van het evenement vanaf het eerste begin meegemaakt. Voor de KWG-bestuursleden Geurt Jongbloed, Erik van de Ban en Joke Blom was het geen geringe klus. Veel dank zijn wij verschuldigd aan drs. Saskia van Manen,

De officiële overdracht van het Brouwer-archief, met zittend drs. Lieuwe Zoodma, directeur van het Noord-Hollands Archief, en staand professor Dirk van Dalen.

de secretaris van de KHMW, die het hele proces zeer goed begeleidde en onze 'linking pin' was met het KHMW-bestuur. Alle foto's in dit verslag zijn gemaakt door Hilde de Wolf (<http://www.hildedewolf.nl/kwg>), de 'huis-fotograaf' van de KHMW. Het was goed van verschillende kanten te horen dat het een zeer geslaagde middag was. ☺

Het publiek luistert aandachtig naar de lezing van Alexander Rinnooy Kan